

Вміст жиру у молоці корів залежить від багатьох факторів серед яких провідне місце займає годівля. Враховуючи те, що піддослідним тваринам були надані однакові умови годівлі й утримання то вважаємо, що на деякі коливання вмісту жиру у молоці вплинули інші фактори, у тому числі й індивідуальні особливості та вік першого осіменіння.

Вміст жиру у молоці піддослідних корів був у межах стандарту для української червоно-рябої молочної породи. У корів першої лактації, яких перший раз осіменили у віці 15-18 місяців вміст жиру у молоці дещо поступався стандарту породи. Корови, яких осіменили перший раз у віці 19-20 місяців, мали більш вирівняні показники вмісту жиру у молоці за усі три лактації.

Висновки: Отже, враховуючи вартість кормів й витрати на обслуговування, годівлю та утримання ремонтних телиць найбільш ефективним віком першого осіменіння корів слід вважати 19-20 місяців.

Список використаних джерел

1. Гончаренко І. Плодючість молочних корів / І.Гончаренко, Л.Олійник // Тваринництво України. 2003. С. 15-17.
2. Костенко В.І. Технологія виробництва молока і яловичини / В.І.Костенко, Й.З. Сірацький, М.І. Шевченко. К.: Аграрна освіта. 2010. 530 с.
3. Коваленко В. Лактаційні криві у корів з різною інтенсивністю формування організму / В. Коваленко, М. Гиль // Тваринництво України. 2014. С. 18-21.
4. Кузєбний С. Перебіг отелення і післяотельного періоду корів молочного напрямку продуктивності / С.Кузєбний, Г.Шарапа, В. Шилофост // Тваринництво України. 2012. С. 32-36.

УДК: 636.32/38.08

СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ВІДБОРУ ОВЕЦЬ В УМОВАХ ІІІ «БОРЛАК» БОЛГРАДСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Богдан М.К., к.с-г.н., доцент, e-mail: nik_kirilovich@ukr.net

Гурко Є.Ю., асистент, e-mail: gurkoievgenia@gmail.com

Мажилівська К.Р., асистент, e-mail: mazilovskaakristina@gmail.com

Одеський державний аграрний університет

У теперішній час, коли значно зменшилось поголів'я овець в країні, а необхідність забезпечення суспільства продуктами тваринництва не відміняться, настає потреба вибору шляхів. Тому, в вівчарстві, при

чистопородному розведенню та схрещуванні при відборі і підборі тварин, доречно використовувати селекційно-генетичні параметри.

Представлено результати проведених досліджень щодо використання селекційно – генетичних параметрів для удосконалення селекційно – племінної роботи галузі вівчарства. Встановлено, середні коефіцієнти повторюваності за живою масою і довжини вовни по групах, в період 4 – 8 місяців.

Ключові слова: вівці, ярки, коефіцієнт успадкованості, кореляція, повторюваність ознак.

Постановка проблеми. Окремою галуззю тваринництва в Україні є вівчарство. Біологічні та господарські особливості цигайських овець відомі не лише в нашій країні, а й за кордоном. Головне завдання розведення – це збереження їх генофонду та продуктивно-біологічних особливостей, ведення внутрішньопородної селекції, спрямованої на зміцнення конституції та підвищення продуктивних якостей (плодючість та скоростиглість, м'ясні якості, якість овчин та вовни), зниження витрат корму на продукцію, а також підвищення резистентності овець до захворювань[1].

Проблема забезпечення населення повноцінними харчовими продуктами була і залишається однією із актуальних задач, які ставляться перед суспільством. В умовах виживання, коли дуже зменшилось поголів'я овець, збільшується потреба від них продукції, а саме вовнової, м'ясної та молочної продукції. Тому інтенсивне виробництво продукції вівчарства є дуже своєчасним і актуальним. Виникає важливе значення вибору методів підвищення продуктивних і племінних якостей овець як при чистопородному розведенню так і схрещуванні [3].

Матеріал та методика. Дослідження проводили ПП «БОРЛАК» Болградського району Одеської області на чистопородних матках цигайської породи.

У вересні 2021 року по принципу аналогів біли сформовані 2 групи вівцематок. I група - (контрольна) осіменяли двома баранами-плідниками цигайської породи м'ясо-шерстного типу, II групу – (дослідна) осіменяли баранами-плідниками асканійської м'ясо – вовнової породи. Всі барани були типовими для кожної породи, відносилися до класу еліта, мали тонину вовни 48-50 якості.

У період осіменіння, суягності та підсосу маток всіх груп знаходилися в одній отарі, в однакових умовах годівлі та утримання. Ягнята до і після відбивки від маток знаходилися в одній отарі та вирощувалися в однакових умовах.

В період ягніння проводили індивідуальний облік плодючості маток, великоплідності ягнят. Виживання (збереженість) ягнят враховували до 4 – місячного віку.

Зміни живої маси молодняку вивчали шляхом індивідуального зважування при народженні, 4-, 8-, та у 14-місячному віці. В ці же періоди, у піддослідних ягнят визначали довжину вовни, а у 14-місячному віці визначали настриг вовни.

З результатами зважувань були визначені абсолютний, середньодобовий та відносний приріст за загальноприйнятими формулами [2].

Результати досліджень. Жива маса овець – одна з основних господарсько-корисних ознак, яка є не лише показником росту та розвитку тварин, а й індикатором ефективності галузі.

Встановлено, що від народження до 14 місяців жива маса ярок I групи збільшилась в 11,8 раз, а у ярок II групи в 13,2 рази. Довжина вовни також змінювалась, відповідно, в 7,3 рази, і в 7,5 раз.

При зважуванні ягнят в різні вікові періоди, визначили абсолютний, середньодобовий та відносний прирости. За розрахунками живої маси, у всіх вікових періодах, за винятком при народженні, ярки I групи (чистопородні) поступалися яркам II групи. Вірогідно завдяки багатоплідності маток II групи. Серед цих вівцематок частіше зустрічалися двійні. З 4-місячного віку за живої маси ярки II групи стали перевищувати ярок I групи. Така тенденція спостерігалась до кінця проведених нами досліджень, майже до 14 місяців.

Різниця за живою масою при народженні спостерігалась на користь ярок I групи – 0,29 кг, при вірогідності, $P > 0,99$. В 4-му віку, перевага спостерігалась за ярками II групи, з вірогідністю, $P < 0,95$, і в 8- та 14-му віці, різниці за живою масою також була на користь ярок II групи, відповідно, 4,5 кг та 6,07 кг, з вірогідністю як в першому так і в другому періодах $P > 0,999$.

При порівнянні ярок I та II груп за довжиною вовни, встановлено, що починаючи від народження ярки II групи переважали ярок I групи. Різниця за довжиною вовни при народженні та 4-місячному віці склала – 0,5 см, в 8-місяців вже 1,5, а в 14-місячному віці, вже 4 см. Така різниця обумовлюється гетерозисом при міжпородному схрещуванні.

Також встановлено, що при однакових умовах годівлі та утримання, ягнята мали різну життєздатність. Від народження до 4-місячного віку відхід ягнят в II групи порівняно з першою був: серед ярок -9,1%, а серед ярок II групи - 5,9%, серед баранчиків, відповідно, 5,1 та 8,1%. Більш високу збереженість в II групі можна пояснити більшою енергією росту помісних тварин.

Підвищення ефективності селекції овець, в багатьох випадках залежить від селекційно-генетичних параметрів, а саме спадковості та повторюваності селекційних ознак.

Коефіцієнт повторюваності є мірою сталості продуктивних ознак, обумовлених генотипом тварини, і може розглядатися як коефіцієнт спадковості. Повторюваність є верхньою межею спадковості. При цьому ознаки характеризуються вищим ступенем спадковості, тобто мають більш високий коефіцієнт повторюваності.

Аналізуючи дані, ми відмітили середній коефіцієнт повторюваності за живою масою серед ярок I групи $r_w = 0,56$, і дуже високій серед ярок II групи $r_w = 0,79$ в період 4–8 місяців. Також, можна відмітити, що високий коефіцієнт повторюваності зберігається в період 8–14 місяців, відповідно, $r_w = 0,54$ та $r_w = 0,77$.

За довжиною вовни коефіцієнт повторювальності в 4–8 місяців для ярок I групи коефіцієнт складав $r_w = 0,44$, а серед ярок II групи $r_w = 0,62$. Така ж високий тенденція зберігається в період 8–14 місяців., відповідно, $r_w = 0,38$ та $r_w = 0,60$

Висновки. Цигайська порода овець характеризується високою відтворювальною здатністю та скороспілістю, комбінованою продуктивністю, характеризується витривалістю та життєздатністю, тому використання її як материнську форму для схрещування є дуже доцільним.

Проводячи аналіз даних можна зробити висновок, що відбір ярок за живою масою, та довжиною вовни був би більш ефективним в 4 місячному віці. Тварини які мали більшу живу масу і довжину вовни в 4 місячному віці в наступні вікові періоди проявили би свій генетичний потенціал.

Список використаних джерел

1. Басовський М.З. та ін. Розведення сільськогосподарських тварин. Біла Церква, 2001. 400 с.
2. Бинкевич В. Я. та ін. Вівчарство України: основні тенденції функціонування галузі. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. С. 212–220.
3. Вороненко В. І. Довідник з вівчарства. Нова Каховка: «ПІЕЛ», 2008. С. 113–115.

УДК: 639.215.2.043

ВИКОРИСТАННЯ КОМБІКОРМІВ З РІЗНИМ ВМІСТОМ ПРОТЕЇНУ ДЛЯ ПІДРОЩУВАННЯ ЛИЧИНОК КОРОПОВИХ РИБ

Буркот Л.В., здобувач

Наук.керівник Найдич О.В., к.в.н., доцент

Одеський державний аграрний університет

Вступ. Ефективне використання штучних кормів при вирощуванні різних вікових груп коропових риб за різними способами їх утримання починається з личинкової стадії онтогенезу і продовжується до вирощування виробників. Це потрібно для отримання від виробників якісно життєстійкого потомства, яке